www.machonmeir.org.il ערוץ מאיר - הערוץ שלי ליהדות

1. מצרים

א וַיֹּאמֶר יהוה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה וְעַל־
ב מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ כֻּלָּה גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ
ג אֶתְכֶם מִזֶּה: דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ וּמֵאֵת רֵעֵהוּ
ד וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב: וַיִּתֵּן יהוה אֶת־חֵן
ה הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם:

ניסן יב

ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יהוה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרָיִם:
ז וְשָׁכַבְתָּ כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְּאוֹ
ח עַד בְּכוֹר הַשִّפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחַיִם וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה: וְהָיְתָה
צְעָקָה גְדוֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָתָה וְכָמֹהוּ לֹא
ט יֹסִיף: וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ כָּלֶב לְשֹׁנוֹ לְמִן־אָדָם עַד־בְּהֵמָה
לְמַעַן תֵּדְעוּן אֲשֶׁר יַפְלֶה יהוה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל:
י וְיָרְדוּ כָל־עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־
יא הָעָם אֲשֶׁר־לְרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה בְּחָרִי אָף:
יב וַיֹּאמֶר יהוה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה וְעַל־
מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ כָּלָה גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ
אֶתְכֶם מִזֶּה: דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ וּמֵאֵת רֵעֵהוּ
וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב: וַיִּתֵּן יהוה אֶת־חֵן
הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם:

ניסן יב

ב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְשְׁכוּ וּקְחוּ
ג לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח: וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֵזוֹב
ד וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר־בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי
הַמְּזוּזֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסַּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח
ה בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר: וְעָבַר יהוה לִנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־
הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יהוה עַל־הַפֶּתַח
ו וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל־בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה לְחֹק לְךָ וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם: וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־
ז הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יהוה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־
הָעֲבֹדָה הַזֹּאת: וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה
ח הַזֹּאת לָכֶם: וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־
בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל
ט וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתָּחֲווּ: וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יהוה
אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ:

תשע"ה

לא וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ
לב מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת: וַיהוה נָתַן אֶת־חן הָעָם
בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרָיִם:
לג וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשֶׁת־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי
לד הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף: וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר
לה מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד: וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם
עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ
לו וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם: וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ
בא בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל־
צִבְאוֹת יהוה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוה
לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוה שִׁמֻּרִים
לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם:

שמות יג

ג וַיְדַבֵּר יהוה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם
בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם
ד זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי
בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יהוה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם
ה אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יהוה אֶל־אֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
ו בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג
לַיהוה: מַצּוֹת יֵאָכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ
ז וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יהוה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: וְהָיָה לְךָ
לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יהוה
בְּפִיךָ כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יהוה מִמִّצְרָיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת־
ט הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה:

3. מצרים ומה שאמר לנו. יב

חשך לפה הביא עליהן, יתברך שמו של הקדוש ברוך הוא, שאין לפניו משוא פנים, והוא חוקר לב ובוחן כליות. לפי שהיו פושעים בישראל שהיה להן פטרונין מן המצריים, והיה להן שם עשר וכבוד ולא היו רוצים לצאת. אמר הקדוש ברוך הוא אם אביא עליהן מכה בפרהסיא וימותו יאמרו המצריים, כשם שעבר עליהן כך עבר עליהן. לכיכך הביא על המצריים את החשך שלשה ימים בדי שיהיו קוברין מתיהם ולא יהיו רואין אותן שונאיהם, ויהיו משתחוין להקדוש ברוך הוא על כך

4. מצרים

ד' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא. ר' יהודה ור' נחמיה ורבנן. ר"ר יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה. כשעה שבא ואמר לישראל בחודש הזה אתם נגאלין, אמרו לו משה רבנו היאך אנו נגאלין והלוא אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם (בראשית טו יג) ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה. ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה. אמר להם הואיל והוא חפץ בגאלתכם אינו מכיר בחשבונותיכם, אלא מרגל על הרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועבורין, מרגל על החשבונות ועל הקצים ועבורין ובחדש הזה אתם נגאלין, שנאמר (שמות יב ב) החדש הזה לכם ראש חדשים. ר' נחמיה אמר קול דודי הנה זה בא זה משה. "בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין, אמרו לו משה רבנו היאך אנו נגאלין והלוא אין בידינו מעשים טובים. אמר להם הואיל וחפץ בגאלתכם אינו מביט במעשיכם הרעים.

5. מצרים

החדש הזה לכם. הוא הוא דכתיב (שם לא יד) אשרי העם אשר ה' אלהיו. משבחר הקדוש ברוך הוא בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים, ובשבחר בעקב ובניו קבע בו ראש חדשים של גאלה שבו נגאלו בני ישראל ממצרים ובו עתידין לגאל, שנאמר (מיכה ו טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. ובו נולד יצחק ובו נעקד ובו קבל יעקב את הברכות

6. מצרים

א"ר אבא הכל מודים כשנגאלו ישראל ממצרים לא נגאלו אלא בערב שנאמר "הרציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכשיצאו לא יצאו אלא ביום שנא' "ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה על מה נחלקו על שעת חפזון ר' אליעזר בן עזריה סבר מאי חפזון חפזון דמצרים ורבי עקיבא סבר מאי חפזון חפזון דישראל "תנ"ה הרציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכי בלילה יצאו והלא לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה אלא כלומר שהתחילה להם גאולה מבערב; "דבר נא באזני העם וגו' אמרי דבי ר' יגאי "אין נא אלא לשון בקשה אמר ליה הקב"ה למשה בבקשה ממך לך ואמור להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב שלא יאמר אותו צדיק "ועבדום וענו אותם קיים בהם: וארחי כן יצאו ברכוש גדול לא קיים בהם אמרו לו ולאו שנגא בעצמו משל לארם שהיה חבוש בבית האסורים היו אומרים לו בני אדם מוציאין אותך למחר מבית האסורין ונותנין לך ממון הרבה ואומר להם בבקשה מכם הוציאוני היום ואיני מבקש כלום;

"אהיה אשר אהיה א"ל הקב"ה למשה לך אמור להם לישראל אני הייתי עמכם בשעבוד זה ואני אהיה עמכם בשעבוד מלכיות אמר לפניו רבש"ע דיה לצרה בשעתה א"ל הקב"ה לך אמור להם "אהיה שלחני אליכם:

רש"י שמות ג, כא

ואתם לא תצאו וגו'. מגיד שמחמר שנתנה רשות למצרים לחמל מימים מכתין כדי נדיק לרעם ולילה רשות למצרים לגנוב ולגזול כל מיתו ישר: (כב) ופסח. וחמל וי"ל ולא: ולא יתן המשחית. ולא יתן לו יכולת לבא בתוך (בראשית כל מיתו ישר: (כב) ופסח. וחמל וי"ל ולא: ולא יתן המשחית. ולא יתן לו יכולת לבא בתוך (בראשית כה) ולא יתנו מלאכים להרע ממדי: (כה) והיה כי תבאו. תלה הכתוב מצוה זו בכניסתם לארץ ולא בתחייתו בתמדבר מלא בפסח אחד שנעשו בשנה הבאים על פי הדבור: כאשר דבר. והיכן דבר (שמות ו) והבאתי אתכם אל הארץ וגו': (כז) ויקוד העם. על בשורת הגאולה ובזיות הארץ ובשורת הבנים שיהיו להם:

7. מצרים

ובו רמז להם לישראל שהוא ראש לחם לתשועה. שנאמר ראשון הוא לכם לחדשי השנה. "משל למלך שהוציא את בנו מבית האסורין, אמר, עשו אותו יום טוב כל הימים. שבו בא בני מחשך לאור מעל כרזל לחיים מעבדות לחרות ומשעבוד לגאלה. כך הוציא הקדוש ברוך הוא לישראל מבית האסורין, שנאמר (תהלים קז ז) מוציא אסירים בכושרות. מחשך וצלמות שנאמר (שם קז יד) ויוציאם מחשך וצלמות. מעל כרזל לעל תורה מעבדות לחרות, שנאמר (ויקרא כה נה) כי לי בני ישראל עבדים. משעבוד לגאלה, שנאמר (דברים ז ח) גאלם חזק ה' צבאות שמו. לכך קבע להם שמחה שהוא נקרע מאויביהם עליהם, שנאמר ואתן אדם תחתיך.

8. מצרים

ממת. מי לרוך עבודה גדולה לתתן לוחם ולגרפס לרוף אחד לרוף. לכן ודאי יתוקן הכל כעוד הפס יח' עד גאולה המתידה וזה הסמה שנעשו לדכר מעה. וזה נק' תכשיטין וכמ"ש מורי זכר נפשם כו'. שמה שמיקנו חון מתיקון מלמעלה. רק כדי להגני כל הלולות שירדו למטה להעלותם בכוחם. זה נק' מכשיטים שמן מיופי המלם עלהם:

9. מצרים

"וכי חושבים אתם שאני מחפה לכם שתבואו לכאן, כדי שאעורר רחמי שמים על החטוטים?... דעו לכם, שמרגע שבאה אלי הבשורה הקשה, לפני יומים, לא היתה לי מנוחה וכל הזמן עמדתי בתפלה לפני הקדוש ברוך הוא שיגילם. לא אכלתי ולא עצמתי עין, מרב צער על מצבם וגורלם של החטוטים. עתה, יש לי בשורה טובה... לאחר שהזלתי דמעות רבות במשך כל הלילה, נגשתי לפני התפלה להדליק נרות לעלוי נשמת הצדיקים שיעודדו רחמי שמים להצלת החטוטים, והנה אני רואה אור גדול... מן השמים גלו לי תפלותינו יחד עם תפלות כל בית ישראל, שוב אין מקום לדאגה. בקשתי אפוא שיכינו סעודה, מצין סעודת הודאה על הבשורה הטובה שבשרוני משמים"

10. מצרים

ה. הצמאון להבלע כולו ברוח ישראל צריך הוא להתגבר, לחשוב ישראליות, להרגיש ישראליות, לחיות חיים ישראליים, לראות בשמחת ישראל. זאת היא מגמה עמוקה גבוהה ורחבה, מלאה טל חיים של קודש, מובדלה מרגש דוגמתה אצל אוה"ע. שרפוד בהרבה שנאת הבריות ורשעה בלא אידיאל קדש פנימי. הצמאון לרוח האומה צמאון הוא לדי, לאור תורה, לישור, לחכמה, וכל טוב ונעלה.

ו. אדם מישראל שהוא רוצה לזכות לאור חיים באמת, צריך הוא שיסכים להיות שותל עצמו בכנסת ישראל בכל לבו בכל חושיו וכחותיו הגשמיים והרוחניים, שישים את מגמת חייו לקנות לו לפי היכולת שבידו את המדות הישראליות ואת הידיעות המיוחדות לישראל, שראש לכולן היא התורה בכל רחבה בכל סעיפיה, ועמה כל מה שמיוחס לחכמת ישראל, ומתוך עליתה של כנסת ישראל יבא לעליה כללית של מקור החיים האנושיים והעולמיים.

ז. האדם צריך לזכך את עצמו ולהתרחק מן הכיעור. כדי שיהי' מושג הכלל מצויר יפה בנפשו, ואז תהיה לו היכולת להתדבק בכללות כנסת ישראל.

2. מצרים

ד יהוה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ
עוֹשִׂים וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר
ט בְּקִיאוֹ: וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב
ט כִּפָּה וְאֻגְמוֹן: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים
וְחָרַד וּפָחַד מִפְּנֵי תְנוּפַת יַד־יהוה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף
יא עָלָיו: וְהָיְתָה אֲדָמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם לְתֹגֶא כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר
אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחַד מִפְּנֵי עֲצַת יהוה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ
יח עָלָיו: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חֲמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוה צְבָאוֹת עִיר
יט הַהֶרֶס יֵאָמֵר לְאַחַת: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ
כ לַיהוה בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם וּמַצֵּבָה אֶצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוה: וְהָיָה
לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יהוה
כא מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ וְרָב וְהִצִּילָם: וְנוֹדַע יהוה
לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יהוה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה
כב וְנָדְרוּ־נֶדֶר לַיהוה וְשִׁלָּמוּ: וְנָגַף יהוה אֶת־מִצְרַיִם נָגוֹף וְרָפוֹא
כג וְשָׁבוּ עַד־יהוה וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָאָם: בַּיּוֹם הַהוּא
תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם
כד בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר: בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:
כה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יהוה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה

סנו ירמיהו מו

א יָדַי אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל:
עֶגְלָה יָפָה פִיָּה מִצְרַיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא
א בָּא: גַּם־שְׂכִירֶיהָ בְּקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי מְרֻבָּק כִּי־גַם־הֵמָּה הָפְנוּ נָסוֹ
ב יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ כִּי יוֹם אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם: קוֹלָהּ
כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ וּבְקַרְדֻּמּוֹת בָּאוּ לָהּ כְּחֹטְבֵי עֵצִים:
ג כָּרְתוּ יַעְרָהּ נְאֻם־יהוה כִּי לֹא יֶחְקָר כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין
ד לָהֶם מִסְפָּר: הֹבִישָׁה בַּת־מִצְרַיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן: אָמַר
יהוה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־
ה פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל
ו הַבְּטְחִים בּוֹ: וּנְתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשְׁכֹּן כִּימֵי קֶדֶם נְאֻם־
ז יהוה: וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת
יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם
ח וְשָׁב יַעֲקוֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד: אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי
יַעֲקֹב נְאֻם־יהוה כִּי אִתְּךָ אֲנִי כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט
ט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ: יומא נג אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יהוה אֶל־
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־פְּלִשְׁתִּים בְּטֶרֶם יַכֵּה פַרְעֹה אֶת־עַזָּה:
ב כֹּה אָמַר יהוה הִנֵּה מַיִם עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שוֹטֵף
וְשִׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילִיל כֹּל
ג יוֹשֵׁב הָאָרֶץ: מִקּוֹל שְׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לִרְכֹּבוֹ
ד הָמוֹן גַּלְגַּלָּיו לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם: עַל־הַיּוֹם
הַבָּא לְשַׁדֵּד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית לְצוֹר וּלְצִידוֹן כָּל
שָׂרִיד עֹזֵר כִּי־שֹׁדֵד יהוה אֶת־פְּלִשְׁתִּים שְׁאֵרִית אִי כַפְתּוֹר:
ה בָּאָה קָרֵחָה אֵל־עֹזָּה

מקום ראה עיר השנות ר' פרשה ד'

ר' אליעזר פתר קריה בגאלת מצרים. מה שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים קשה לבעלה להלקט, כך גאולתן של ישראל היתה קשה לפני הקדוש ברוך הוא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לה) או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי. ר' יהושע בשם ר' חנן אמר גוי מקרב עם ועם מקרב גוי אין כתיב כאן, אלא גוי מקרב גוי. שהיו אלו ערלים ואלו ערלים, אלו מגדלין פלורית ואלו מגדלין בלורית, אלו לובשי כלאים ואלו לובשי כלאים. אם כן לא היתה מדת הדין נותנת שיגאלו ישראל לעולם. אמר ר' שמואל בר נחמן אלולי שאסר הקדוש ברוך הוא עצמו בשבועה לא היו ישראל נגאלין לעולם, הדא הוא דכתיב (שמות ד ה) לכן אמר לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים. יוצאין לכן אלא שבועה.

אגדת הגדה

(ב. ח) קול דודי הנה זה בא. ר' יהודה ור' נחמיה ורבנן. מ"ר' יהודה אומר קול דודי הנה זה בא זה משה. בשעה שבא ואמר לישראל בחודש זה אתם נגאלין, אמרו לו משה רבנו היאך אנו נגאלין והלוא אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם (בראשית טו יג) ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה. ועדיין אין בידינו אלא מאתים ועשר שנה. אמר להם הואיל והוא חפץ בגאלתכם אינו מכיר בחשבונותיכם, אלא מרגל על ההרים, אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצים ועבורין, מרגל על החשבונות ועל הקצים ועבורין ובחדש הזה אתם נגאלין, שנאמר (שמות יב ב) החדש הזה לכם ראש חדשים. ר' נחמיה אמר קול דודי הנה זה בא זה משה. "בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין, אמרו לו משה רבנו היאך אנו נגאלין והלוא אין בידינו מעשים טובים. אמר להם הואיל וחפץ בגאלתכם אינו מביט במעשיכם הרעים.

מקום ראה עיר השנות ר' פרשה ד'

ר' אליעזר פתר קריה בגאלת מצרים. מה שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים קשה לבעלה להלקט, כך גאלתן של ישראל היתה קשה לפני הקדוש ברוך הוא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לה) או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי. ר' יהושע בשם ר' חנן אמר גוי מקרב עם ועם מקרב גוי אין כתיב כאן, אלא גוי מקרב גוי. שהיו אלו ערלים ואלו ערלים, אלו מגדלין פלורית ואלו מגדלין בלורית, אלו לובשי כלאים ואלו לובשי כלאים. אם כן לא היתה מדת הדין נותנת שיגאלו ישראל לעולם. אמר ר' שמואל בר נחמן אלולי שאסר הקדוש ברוך הוא עצמו בשבועה לא היו ישראל נגאלין לעולם, הדא הוא דכתיב (שמות ד ה) לכן אמר לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים. יוצאין לכן אלא שבועה.

4. מצרים

5. מצרים

6. מצרים

7. מצרים

8. מצרים

9. מצרים

10. מצרים